

Дэд бүтэц ба нүүдлийн зэрлэг ан амьтад

Бэлтгэсэн: Д.Гэрэлням /ЗТЯам/

Улаанбаатар хот
2015 он

Тал хээр, говь цөлийн бүсийн авто болон төмөр зам дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарцны стандарт

- ▶ Төв Азийн улсуудаас манай улсад хамгийн анх дэд бүтцийн шугаман байгууламж болох авто зам болон төмөр зам дагуу нүүдлийн зэрлэг ан амьтдыг чөлөөтэй зорчих нөхцлийг бүрдүүлэн төлөвлөх эрх зүйн орчинг хангасан Үндэсний стандарттай болов.

Тал хээр, говь цөлийн бүсийн авто болонтөмөр зам дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарцны стандарт

▶ Дэмжлэг туслалцаа үзүүлж оролцсон байгууллагууд:

Зам тээврийн яам;

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын яам;

Шинжлэх ухаан академийн Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэн;

Байгаль, зэрлэг амьтдыг хамгаалах нийгэмлэгийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газар;

Дэлхийн байгаль хамгаалах сангийн Монгол дахь хөтөлбөрийн газар.

▶ Гүйцэтгэсэн:

Шинжлэх Ухаан Академийн Ерөнхий болон сорилын биологийн хүрээлэнгийн лабораторийн эрхлэгч, амьтан судлаач Б.Лхагвасүрэн Доктор /Ph/;

БОНХАЖЯ-ны мэргэжилтэн Г.Хоролмаа;

ЗТЯ-ны ТЗБХЗГ-ын мэргэжилтэн Т.Мөнхцэцэг;

Авто замын зураг төслийн төлөвлөлтийн “Гарьд зам” ХХК-ийн компанийн захирал Батбаяр;

Зураг төслийн инженер Төгс-Ялалт;

ЗТЯ-ны СБТГ-ын ахлах мэргэжилтэн Д.Гэрэлням Доктор /Ph/.

Тал хээр, говь цөлийн бүсийн авто болон төмөр зам дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарцны стандартын бүтэц

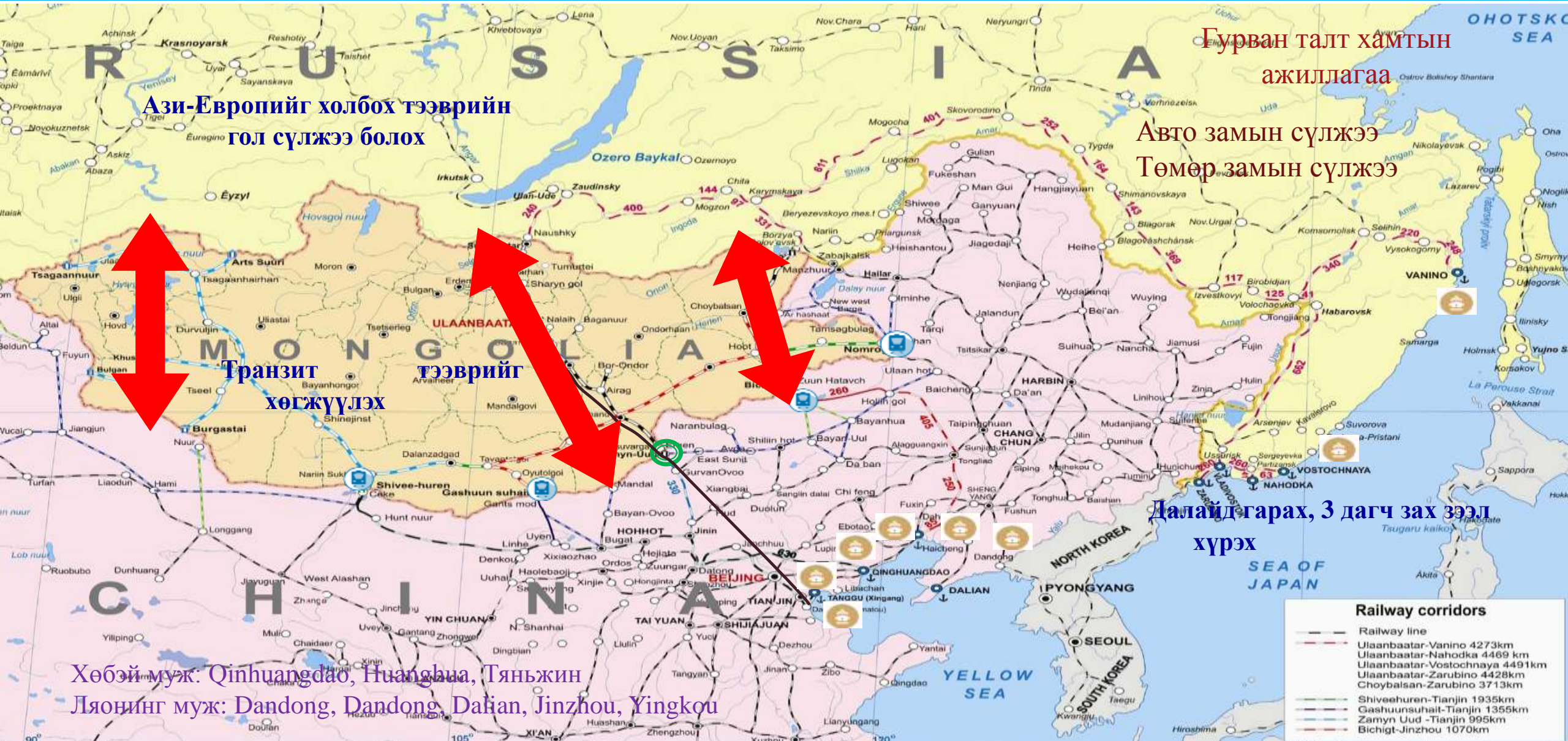
- ▶ Нэр томъёо
- ▶ Замын байгууламж
- ▶ Зэрлэг амьтанд зориулсан гарцны ангилал /Гарцны ангилал, хэмжээс
- ▶ Гарцны төлөвлөлтөд тавигдах шаардлага
- ▶ Нүхэн болон гүүрэн гарцны хийц, хэмжээнд тавигдах шаардлага
- ▶ Байгууламжийн материалуудад тавигдах техникийн шаардлага
- ▶ Гарц ашиглах явцад тавих ерөнхий шаардлага
- ▶ Мониторинг, хяналт шалгалт

Энэхүү стандарт нь Европын өндөр хөгжилтэй орнууд буюу АНУ-д мөрдөж байгаа GUIDE-д үндэслэгдсэн бөгөөд мөрдөгдсөнөөр эдгээр баримт бичгүүдэд тавигдсан техникийн шаардлагуудын дагуу гарцуудтай болох юм.

Иймд бидний батлагдсан стандартын ач холбогдол зураг төсөл төлөвлөлтөд тусгагдсанаар хэрэгжих бөгөөд монгол орныхоо төдийгүй дэлхийд нэн ховордсон зэрлэг амьтдаа хамгаалах юм.

Ингэсэнээр бидний ажлын үр шим биелэлээ олох болно.

III. БҮС НУТГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА



III. БҮС НУТГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА



Транс Евро-Азийн хөгжлийн бүслүүр

Торгоны зам эдийн засгийн бүс санаачлага

Худалдаа эргэлт



OXU



БНХАУ



МОНГОЛ УЛС

Талын зам төсөл



ТАЛЫН ЗАМ ТӨСӨЛ

26 тэрбум ам.долларын худалдаанаас 25%-ийг тэвэрлэх

УЛСЫН ЧАНАРТАЙ АВТО ЗАМЫН СҮЛЖЭЭНИЙ ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

НИЙТ
12 672км Улсын чанартай авто зам байгаагаас

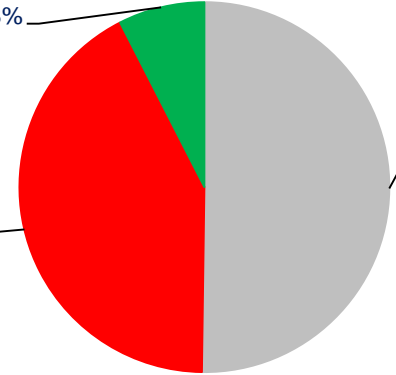


Авто зам

Баригдаж байгаа
954.7км, 8%

Хатуу хучилттай
5354.27км
42%

Ердийн хөрсөн;
6363.03км
50%



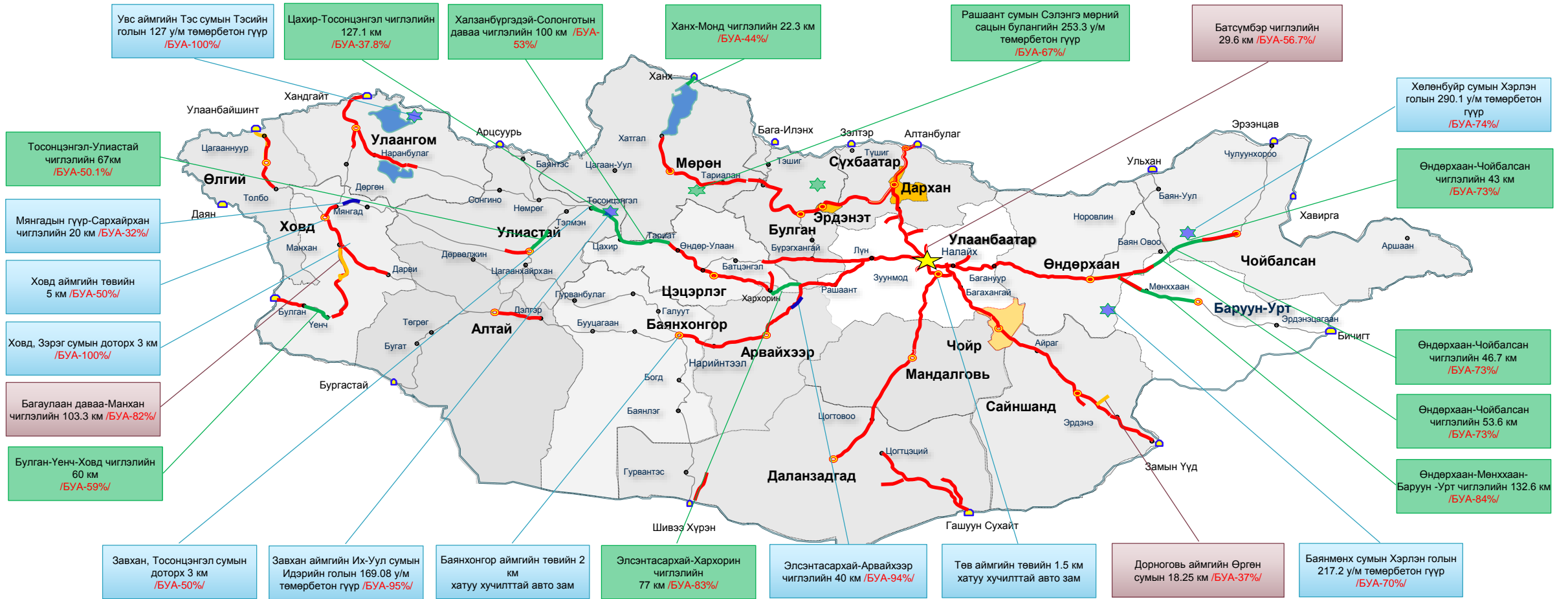
Гүүр

Модон гүүр,
383 ш, 36,4%

Төмөр гүүр,
668 ш, 63,5%



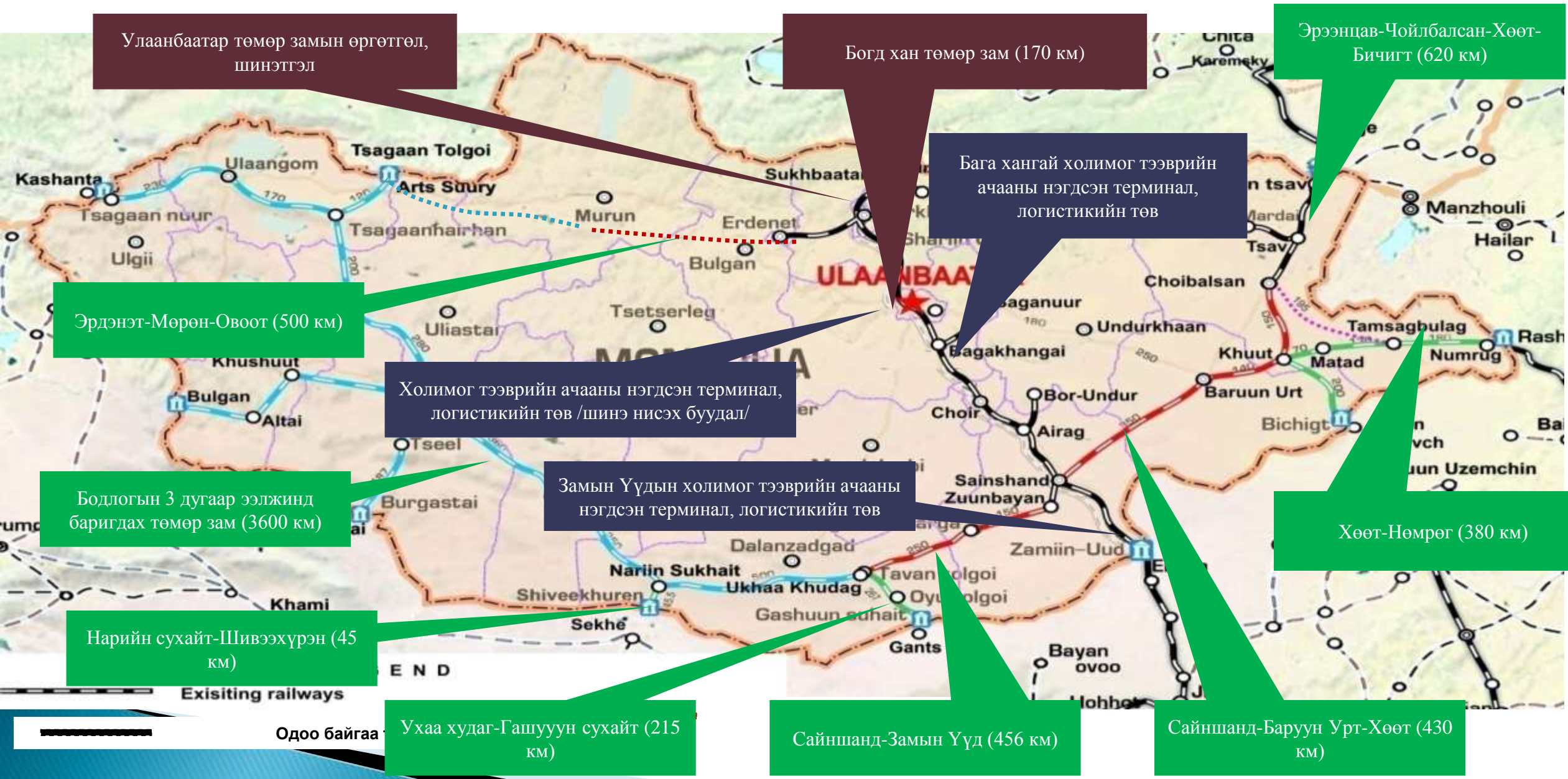
2015 ОНД УЛСЫН ТӨСӨВ, ХӨГЖЛИЙН БАНК, ГАДААДЫН ЗЭЭЛ, ТУСЛАМЖИЙН ХӨРӨНГӨӨР ОН ДАМЖИН БАРИГДАХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ



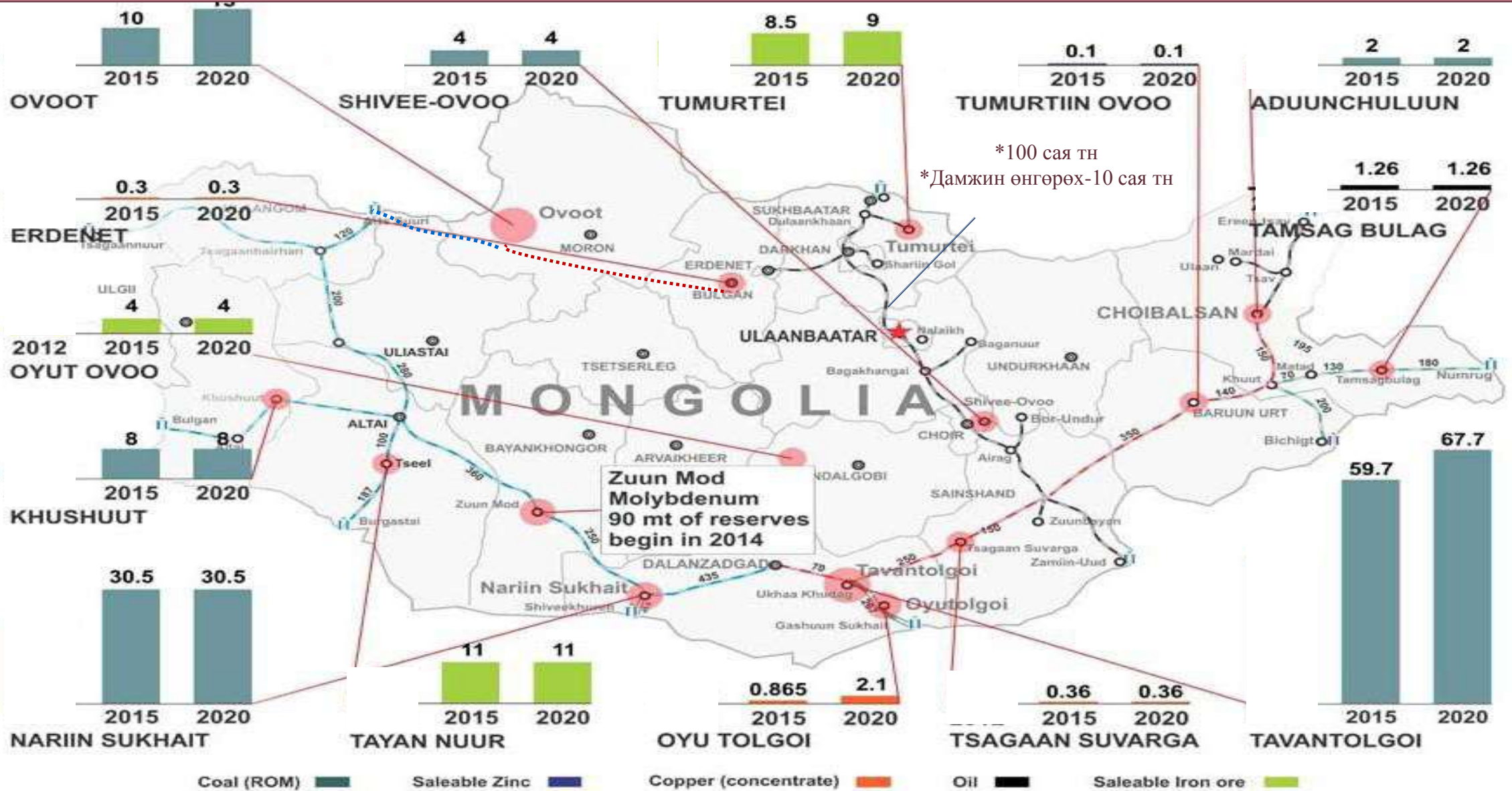
█ Хөгжлийн банк - Нийт 11 чиглэлийн 738.8 км авто зам, 2 хэсэгт 675.8 у/м төмөрбетон гүүр.
█ Улсын төсөв - Нийт 6 чиглэлийн 74.5 км авто зам, 4 хэсэгт 803.4 у/м төмөрбетон гүүр он дамжин хэрэгжинэ.
█ Гадаадын зээл, тусламж – Нийт 3 чиглэлийн 340.9 км авто зам баригдана.

Авто замын салбарт 2015 онд нийт 20 чиглэлийн 954.7 км авто зам, 1056.7 у/м гүүр барилгын ажил он дамжин баригдана.

Төмөр замын сүлжээг өргөтгөн хөгжүүлэх төлөвлөлт

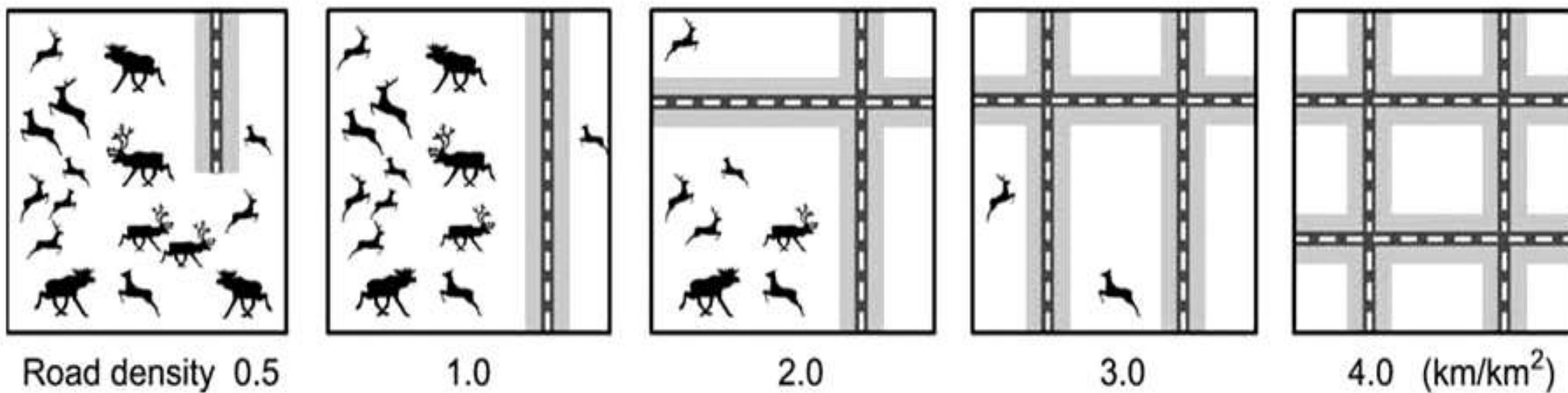


Уул уурхай бүтээгдэхүүн олборлолтын төлөв



Авто замын сүлжээ тэлэх тусам зэлүүд газарт, замын дагуу харилцан адилгүй өргөнтэй зурвасуудыг бий болж, газар нутгийг янз бүрийн хэмжээсүүдтэй хэсгүүд хязгаартайгаар хуваадаг.

Энэ нь амьтдын шилжилт хөдөлгөөнд ихээхэн нөлөө үзүүлж байгаа бөгөөд эрдэмтэн, судалгаачдын дүгнэлтээс дараах зураглалыг харж болно.



- ▶ Сүүлийн жилүүдэд дэлхийн тууртан амьтдын тоо толгой 50% буурсан гол шалтгаан нь популяцийн өөрчлөлт юм.
- ▶ Өргөст тор нь амьтдын бэлчээр, сүргийг тусгаалан популяцийн өөрчлөлт оруулж байна.



▶ 2007-2011 онуудад улсын чанартай авто зам дээр 180, хөдөө орон нутгийн замд 115 нийт 295 ан амьтан осолдсон бүртгэл байна.

/ЗЦГазар/



Авто болон төмөр зам нь

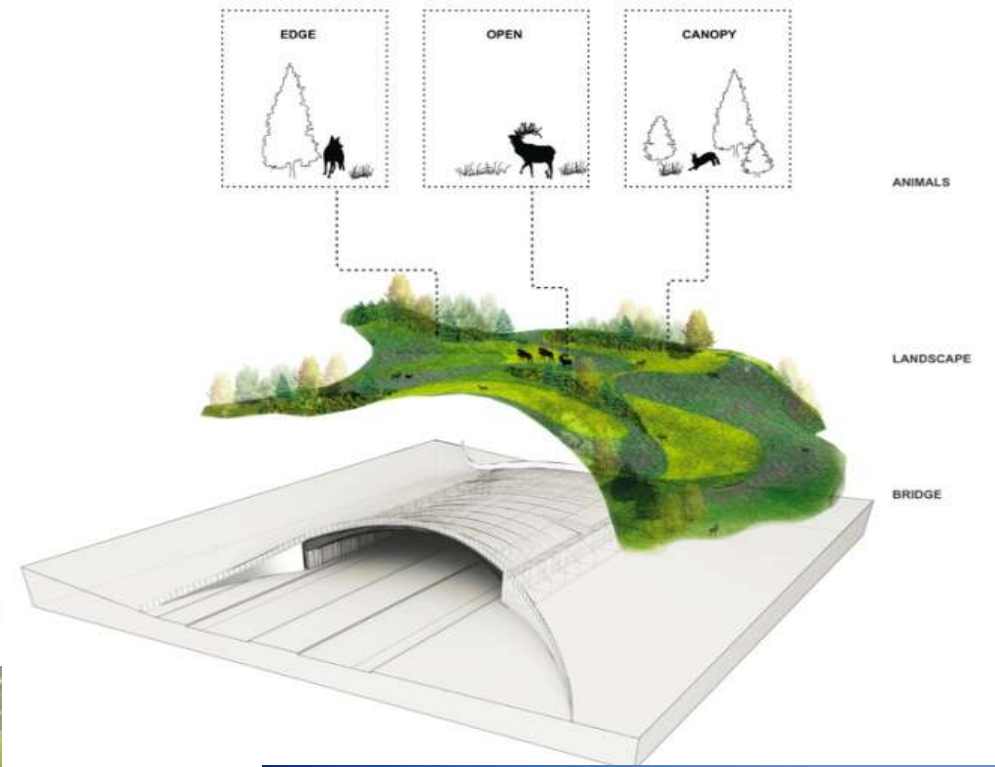
Зам нь тээвэрлэлтийн дараах нөхцлийг хангах зорилготой:

- ▶ Аюулгүй
- ▶ Шуурхай
- ▶ Ая тухтай

Стандарт мөрдсөнөөр

- ▶ Төлөвлөлтөд:
- ▶ Байгалийн онгон төрх, газар нутгийн ландшафтийг хадгалан зэрлэг амьтдын бэлчээр газар нутаг, аюулгүй амьдрах хэв маягийг хадгалсан зэрлэг амьтдад ээлтэй онцогтой шийдэл гаргах шаардлага гарч байгаа.

Инженерийн шийдэлүүд





Төмөр замын гүүрийн өнөөгийн байдал

Нийт 451 ширхэг гүүрээс:



Төмөр бетон гүүр 440

Металл гүүр 11



Одоогийн байдал

Манай оронд ан амьтад зорчих зориулалтын гарц, гарам төсөллөгдөөгүй тул төмөр зам болон авто замын дагууд баригдсан гадаргуугийн ус зайлуулах төмөрбетон хоолой, гүүрүүдээр мал, амьтныг зам хөндлөн гарган ашиглаж байгаа цөөн тохиолдол байгаа.

Бэлчээрийн малд зориулсан гарцууд



- Нүхэн гарам
Дөрвөлжин болон нуман хэлбэртэй төмөрбетон хоолой



Тал хээр, говь цөлийн бүсийн авто болон төмөр зам дагуу зэрлэг амьтдад зориулсан гарц

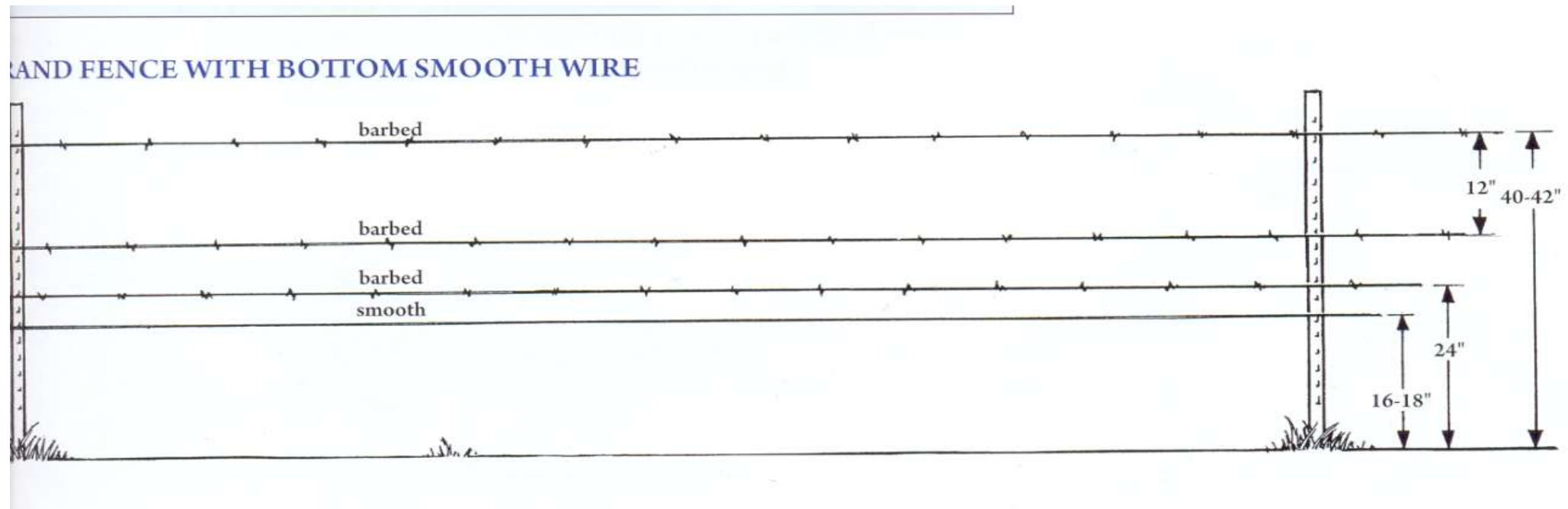
- ▶ Байгаль цаг уурын хэд хэдэн бүс бүхий өргөн уудам газар нутагтай Монгол орны хувьд газар орны онцлог нөхцөл, ан амьтдын байдлаас хамаараад төлөвлөлтийн олон хэлбэрийн шийдэл /ялангуяа хангайн бүсэд өндөр уул нурууд, хадан хавцал дунд гэх мэт/
- ▶ Стандартыг хэрэглэх гарын авлага, заавар зөвлөмж байх шаардлагатай гэж үзэж байгаа.

Өргөстэй ба өргөсгүй хосолсон тор

Дээд эгнээг газраас 1м 20 см өндөр

Доод эгнээг газраас 48-50 см өндөр

Дээд болон 2 дахь эгнээ хооронд 36-аас багагүй хэмжээтэй байна.



▶ Холимог торон хашаа

Босоо шонгийн хооронд 3 м

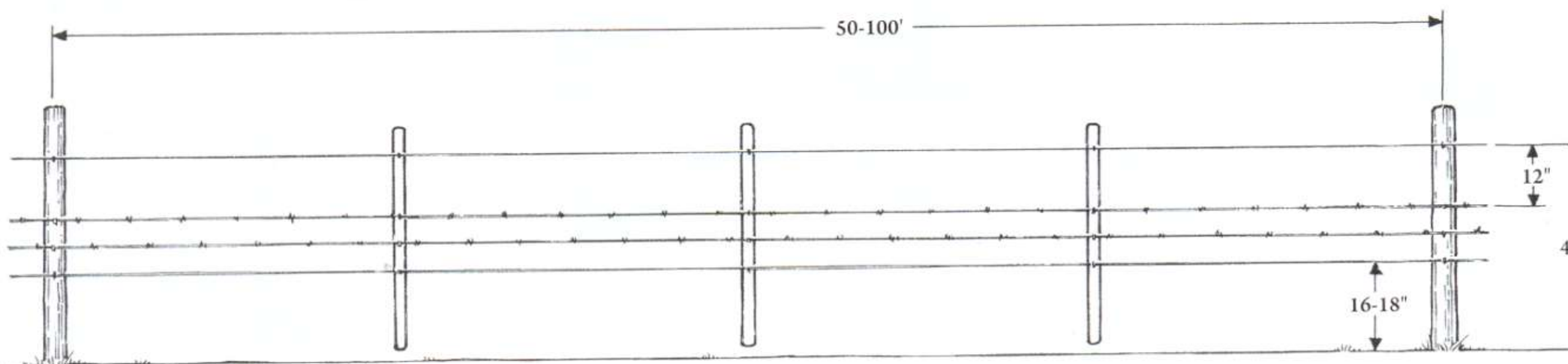
Дээд шон газраас 1м 30 см

Доод шон газраас 55 см

Дээд болон 2 дахь эгнээний хооронд 36 см

Дээд, доод эгнээ өргөсгүй байна

Байнга шалгаж аль болох утсыг чанга байлгах хэрэгтэй



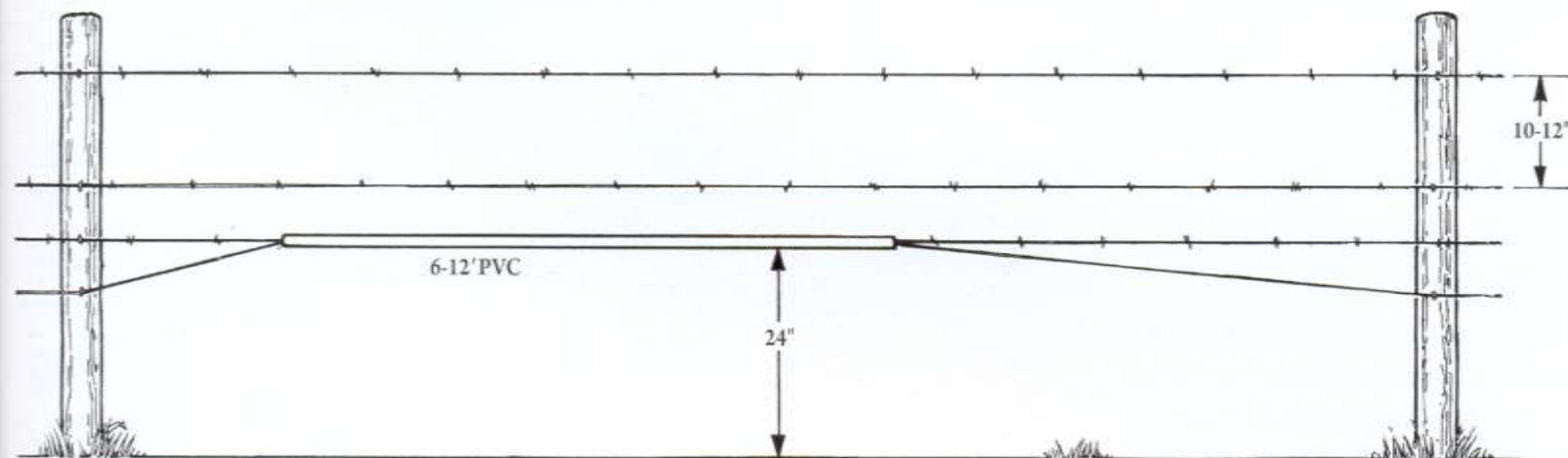
Зэрлэг тууртанд зориулсан торон хашаа

Доод эгнээ өргөсгүй

Доод болон доороосоо 2 дахь эгнээг холбож
гөлгөр хатуу хуванцар хоолойгоор хийх.



PRONGHORN UNDERPASS FENCE WITH GOAT BAR



... fore-end and begin
length of the wire.

Pronghorn will seek places they can easily pass
under a fence. Keep brush clear and take advantage
of small gullies and swales to provide pronghorn
passage.



Монгол оронд хамгийн тохиромж төлөвлөлтүүд

Өргөст торны оронд амьтдыг гарц,
гарам руу чиглүүлэгч хашаа



Авто зам төлөвлөлтөд
хамт төсөллөх



АНХААРАЛ ТАВЬСАНД БАЯРЛАЛАА